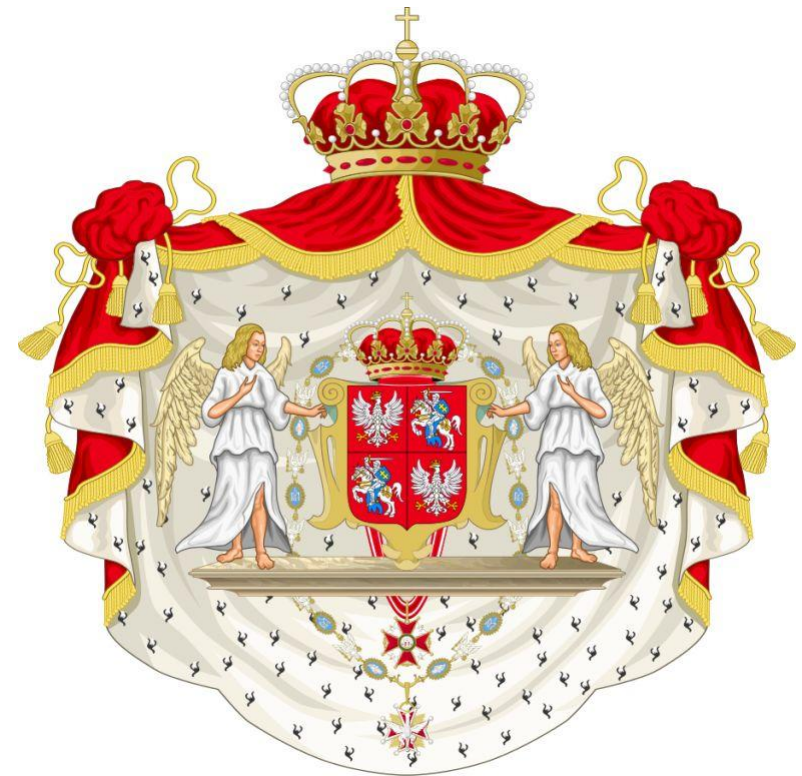

Powyżej – Tułowice – Skwer Konstytucji 3 Maja – 25 marca 2025 – po apelu upamiętniającym
231. rocznicę wybuchu Powstania Kościuszkowskiego.
Tablica upamiętniająca 200-tną rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

232 rocznica wybuchu Powstania Kościuszkowskiego
24 marca 1794 **24 marca 2026**

Istota sprawy była taka, że prawie ćwierć wieku (24 lata – od 1764 do 1788 roku) panowania i panoszenia się poniatowszczyzny w Rzeczypospolitej Obojga Narodów – w końcu obudziło sumienia Polaków – widząc, że jeszcze chwilę a Polski nie stanie a giermek czy też pachotek Katarzyny II – król Polski – Poniatowski Stanisław August, własnymi rękami Rzeczypospolitą dobije i na petersburskim targu odda za bezcen królewską koronę – która od samego początku jego królowania (wrzesień 1764) ciążyła mu niepomiernie zwłaszcza, że korona cesarzowej Rosji (ex kochanki Poniatowskiego) była bogatsza o stódkich wspomnień czar tego młodzieńczego romansu.

W 1788 roku miała jeszcze Rzeczypospolita szansę zatrzymania postępującej królewsko-rządowej degrengolady – zwołano więc sejm skonfederowany (tzn. taki na którym nie można było zastosować liberum veto (nie pozwalam) i w ten sposób zerwać sejmowe obrady). Żeby rangę sprawczości tego sejmku podnieść – zdecydowano też o podwojeniu liczby posłów.

Tenże sejm – znany z historii pod nazwą Sejm Wielki (1788-1792) – przygotował i przyjął ustawę rządową – znaną jako Konstytucja 3 Maja. Najważniejszym postanowieniem tejże konstytucji – było zniesienie-unieważnienie podpisanego przez króla Poniatowskiego (w lutym 1768 roku) traktatu o wieczystej przyjaźni z Rosją, który to traktat oddawał suwerenność Polski w ręce rosyjskich cesarzy-carów, który to honor wtedy dzierżyła Katarzyna II.

Kiedy lotem błyskawicy wiadomości o zdecydowaniu przez polski sejm o formalnym uniezależnieniu się Polski od Rosji – dotarły do Petersburga i Berlina – spowodowały tam epidemiczne wystąpienie choroby, zwanej białą gorączką. I od tej chwili – czyli natychmiast, uruchomiono plan „B” i wszyscy tajni i jawni agenci (także agenci wpływu) rozpoczęli chocholi taniec propagandowy (opłacany rosyjskim i pruskim złotem), w którym nieustannie-stale obecnym słowem kluczem, był brak praworządności w Rzeczypospolitej.

I tak Polacy-zaprzęcy z Konfederacji Targowickiej pod dyktando rosyjskiej i pruskiej dyplomacji – wnieśli w ich mniemaniu jako narodowy i żywo interesów Polski broniący – traktat czyli akt założenia tejże zdradzieckiej konfederacji – gdzie zarzekali się, także przywołując wiarę świętą katolicką, że tylko o prawa podstawowe i o samowładną i niepodległą Ojczyznę się starają.

Jednak rzeczywistość była zdecydowanie odmienna od ich deklaracji – bo zaproszona-wezwana przez nich armia cesarstwa rosyjskiego (wsparta wkrótce armią pruską (niemiecką)) rozpoczęła brutalną pacyfikację Polski – niszcząc wszystko to, co przez rok obowiązywania Konstytucji 3 Maja udało się w Rzeczypospolitej Obojga Narodów naprawić.

Amen – najkrótsza modlitwa

Amen (hebr.) – znaczy – godne wiary, godzien wiary – partykuła¹¹ uroczystych potwierdzeń. W Nowym Testamencie jest odpowiedzią liturgiczną oraz tytułem Chrystusa (w Księdze Apokalipsy 3, 14 – czyli w Liście do Kościoła w Laodycei).¹²

Amen – wyraz stanowiący zakończenie modlitwy lub roty przysięgi; oznaczający też życzenie aby coś się stało.¹³

Amen – słowo kończące modlitwę lub uroczystą formułę religijną (...). Hebr. 'amen' zaprawdę, niech się stanie.¹⁴

Boże błogosław ojczyznę naszą – Polskę – Amen

¹¹ Partykuła – nieodmienna część mowy, pełniąca w zdaniu funkcję pomocniczą, nadająca wyrazom lub całemu zdaniu swoisty odcień znaczeniowy, np. no, niech, by, nawet, właśnie; partykułowy (łac. Particula 'cząstka' – za: Słownik wyrazów obcych PWN z przykładami i poradami. Opracowanie Lidia Drabik. Wydawnictwo Naukowe PWN SA Warszawa 2023. Wydanie I, dodruk – str. 691. Oprawa twarda ISBN 978-83-01-15899-6

¹² Na postawie: Pismo Święte Nowego Testamentu. W przekładzie z języka greckiego. Opracował zespół biblistów polskich z inicjatywy Benedyktynów Tynieckich. Wydawnictwo św. Krzyża w Opolu. Wydanie I. Opole 1984. Reimprimatur A. Nosol biskup opolski. Opole 25 marca 1984 r. – str. 691.

¹³ Za: Mały słownik języka polskiego. Wydanie nowe. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000 – str. 12. ISBN 83-01-13112-8

¹⁴ Za: Słownik wyrazów obcych PWN z przykładami i poradami. Opracowanie Lidia Drabik. Wydawnictwo Naukowe PWN SA Warszawa 2023. Wydanie I, dodruk – str. 35. Oprawa twarda ISBN 978-83-01-15899-6

Modlitwa – Pod Twoją obronę – modlitwa którą kierujemy do Matki Jezusa Chrystusa

Ona, cicha i pokorna – zarazem mężna i odważna kobieta, której Bóg powierzył pełne współuczestnictwo w dziele zbawienia rodzaju ludzkiego – na zwiastowanie anielskie odpowiada: oto ja służebnica Pańska, niech mi się stanie według słowa Twego.

Do niej to wołamy – **Pod Twoją obronę uciekamy się, Święta Boża rodzicielko!**

Pod Twoją obronę uciekamy się, Święta Boża rodzicielko, naszymi prośbami racz nie gardzić w potrzebach naszych, ale od wszelakich złych przygód racz nas zawsze wybawiać. Panno Chwalebna i Błogostawiona. O Pani nasza, Orędowniczko nasza, Pośredniczko nasza, Pocieszycielko nasza. Z Synem swoim nas pojednaj, Synowi swojemu nas polecaj, swojemu Synowi nas oddawaj. Amen.

Modlitwa – Skład Apostolski – czyli wyznanie wiary w Boga Ojca i jego syna Jezusa Chrystusa oraz Ducha Świętego

Wierzę w Boga, Ojca Wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi, i w Jezusa Chrystusa, Syna Jego Jedynego, Pana naszego, który się począł z Ducha Świętego. Narodził się z Marii Panny, umęczon pod Ponckim Piłatem, ukrzyżowan, umarł i pogrzebion, zstąpił do piekieł, trzeciego dnia zmartwychwstał, wstąpił na niebiosa, siedzi po prawicy Boga, Ojca Wszechmogącego, stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych. Wierzę w Ducha Świętego, święty Kościół powszechny, Świętych obcowanie, grzechów odpuszczenie, ciała zmartwychwstanie, żywot wieczny. Amen.

Powyżej – rysunek Aleksandra Orłowskiego (1777-1832). Bitwa pod Racławicami.

Powyżej – obraz (z 1906 r.) Józefa Chetmońskiego (1849-1914). Przed bitwą pod Racławicami.

Przeminął rok, a potem dwa – z królowania Poniatowskiego w Polsce – dla Polski nic dobrego nie wynikało. W czwartym roku królowania – po okrzepnięciu zdradzieckich nastrojów – Poniatowski z całą (powiedzielibyśmy dzisiaj) polityczną bezczelnością, zdecydował się wbrew wszelkiej logice i wbrew oczywistej polskiej racji stanu – podpisać z Rosją (24 lutego 1768 r.) układ o wieczystej przyjaźni – czyniąc siebie i swoją ojczyznę Polskę – pachotkiem Cesarstwa Rosyjskiego.

No, ale czego się nie robi dla zaspokojenia kipiącej w sercu pychy i trwającej od lat utudy, że dawne słowa romantycznych wlotów ku sercu Katarzyny – powrócą jeżeli tylko staranność exkochanka będzie nadążać za pragnieniami tak możnej protektorki.

Jak nisko musiało upaść morale i jak daleko musiało pójść wręcz chorobowe zaślepienie Poniatowskiego, aby wążąc interes państwa ze swoimi prywatnymi nadziejami i urojeniami – wybrać te drugie – nie licząc się z nikim i z niczym. Zatem z każdym nowym dniem epoki Poniatowskiego ubywało majestatu i sprawczości wykonawczej rządowych plenipotentów – a rosły wpływy, znaczenie i sprawczość dyplomacji Cesarstwa Rosyjskiego.

Jeżeli ktoś miał być może jakieś złudzenia, że Polska dobrze wybrała (z rosyjsko-pruskim namaszczeniem) czyniąc Poniatowskiego królem – to dziejowy wiatr szybko je rozwiął – przez Konfederatów Barskich (1768-1772) bratobójcze zduszenie i wydanie na łup wojenny ziem Rzeczypospolitej w pierwszym ich rozbiórce (rok 1772).

Potem już było tylko gorzej – wyparcie-wyrzeczenie się Konstytucji Majowej, zdradzieckiej Konfederacji Targowickiej uznanie, Insurekcji Kościuszkowskiej wydanie na rzeź rosyjskiego i pruskiego wojska i w ostatnim akcie tego politycznego teatru – oświadczenie, że nie ma żadnej potrzeby – aby Rzeczpospolita istniała.¹

¹ Tekst zaczynający się od słów „Przeminął rok...” przedrukowano z broszury okolicznościowej TTH, przygotowanej w 2025 r. na 231 rocznicę Powstania Kościuszkowskiego.

Jak poprawnie odmawiać modlitwę Ojcze Nasz i Zdrowaś Maryjo.⁹

Modlitwa. Bez niej nie zbliżymy się do Boga. Człowiek nie może rozemnić właściwej drogi. W modlitwie naszej nie może być improwizacji. Wręcz przeciwnie, muszą być pewne zasady. Modlitwa musi nas wprowadzić do życia wewnętrznego, duchowego.

Nasza codzienna modlitwa Ojcze Nasz oraz Zdrowaś Maryjo jest darem składanym Bogu i Jego Matce.

Poprawna (katechizmowa) forma modlitwy Ojcze Nasz i Zdrowaś Maryjo, której nie powinno się zmieniać:

Ojcze Nasz (Modlitwa Pańska)

Ojcze nasz, któryś jest w niebie: święć się imię Twoje, przyjdź Królestwo Twoje, bądź wola Twoja, jako w niebie tak i na ziemi. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj i odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódz nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego. Amen.

Zdrowaś Maryjo (Pozdrowienie Anielskie)

Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą, błogosławionaś, Ty, między niewiastami i błogosławiony owoc żywota Twojego, Jezus. Święta Maryjo, Matko Boża, módl się za nami grzesznymi teraz i w godzinę śmierci naszej. Amen.¹⁰

⁹ Na podstawie: <https://zabno.diecezja.tamow.pl/index.php/8-nowoci/newsy/4230-jak-poprawnie-odmawiac-modlitwe-ojcze-nasz-i-zdrowas-maryjo>

¹⁰ Św. Ludwik Maria Grignon de Montfort w swoim dziele Traktat o prawdziwym nabożeństwie do Najświętszej Maryi Panny następująco opisuje moc i wartość modlitwy Pozdrowienia Anielskiego:

Zdrowaś Maryjo dobrze odmawiane, czyli uważnie, z nabożeństwem i pokorą, jest według świadectwa świętych nieprzyjacielem szatana, którego zmusza do ucieczki, jest młotem, który go miażdży, jest uświęceniem duszy, radością aniołów, śpiewem wybranych, pieśnią Nowego Testamentu, radością Maryi i chwałą Trójcy Przenajświętszej. Zdrowaś Maryjo jest rosą niebieską, która czyni duszę urodzającą; jest czystym i pełnym miłości pocałunkiem, jaki składamy Maryi; jest czerwoną różą, którą Jej ofiarujemy, kosztowną perłą, którą Jej składamy w ofierze; jest czarą ambrozji i boskiego nektaru, który Jej dajemy. Wszystkie te porównania pochodzą z ust świętych. Błagam więc was usilnie, przez miłość, którą ku wam w Jezusie i Maryi w sercu noszę, odmawiajcie codziennie, o ile wam czas pozwoli, cały Różaniec, a w chwili śmierci błogosławić będziecie dzień i godzinę, kiedyście mi uwierzyli. – za: https://pl.wikipedia.org/wiki/Zdrowa%C5%9B_Maryjo

Przypatrz się polska potomności... (Augustyn Kordecki⁷ (1603 – 1673))

Przypatrz się polska potomności, jak wielki pożytek przyniosła ci cześć Bogarodzicy, którą razem z rzymskokatolicką wiarą twój Apostoł św. Wojciech, Arcybiskup Gnieźnieński i Męczennik, tak troskliwie rozszerzał!

Idź więc za świetnymi przykłady twoich przodków: bo jeżeli cześć Maryi zachowywać, z gorliwością ją rozszerzać i wspaniałomyślnie jej bronić będziesz, najwięcej wtedy pożytku sobie przyniesiesz i dla samych zwolenników piekła straszną się staniem.

Niech patrzy i dziwi się świat chrześcijański, jak dzielnie nasza Królowa, a Pani Nieba i Ziemi, broni wiernego sobie Królestwa i jak skuteczny niesie ratunek swoim ludzkiej pomocy pozbawionym sługom!

Oby Anioł wojsk Pańskich, Stróż Polski, mógł pobudzić zastępy niebieskie do składania wspólnie z nami dzięków Najwyższemu Majestatowi Boga za tak wielkie dobrodziejstwo – i niech wszystkich nieprzyjaciół, którzy się przysięgli na wykorzenienie w Polsce czci Królowej Aniołów, potężną swą ręką rozprószy.⁸

⁷ Polska nie wydała geniusza czynnego o takiej potędze, jaką miał geniusz bierny owego mnicha. Wznosi się on do tej wysokości, z której przenika się w przyszłość (...). Kordecki jest jednym z tych ludzi, których Opatrzność zsyła od czasu do czasu jako wzory dla następnych pokoleń. Nigdy idea polska nie znalazła równie pełnego wcielenia jak w nim. Adam Mickiewicz o Kordeckim – zacytowano za: https://pl.wikipedia.org/wiki/Augustyn_Kordecki

⁸ Fragment z Nowej Gigantomachii. Zacytowano za: „Bogarodzico-Dziewico” Polski Almanach Maryjny. Wydanie drugie uzupełnione. Instytut Wydawniczy PAX. ISBN 83-211-0910-1, Warszawa 1987, str. 59-60. Tamże opis: przed 20 X 1657 – o. Augustyn Kordecki (1603 – 1673). Przetoczył z łaciny Józef Łepkowski (1855).

Pieśń z 1792 roku (Dzierzkowski)²

Do Ciebie Boże wnosim nasze modły,
Spuść karę na ten ludzi związek podły,
Niechaj po ziemi ojczystej swobodnie
Nie chodzą zbrodnie.

Widzisz Twe Boże zhańbione kościoły,
Widzisz poległych rycerzów popioły,
Widzisz po całym kraju mordy srogie,
Rozpacz i twogę.

Dzieło to smutne jest dziełem przemocy,
Przyszedł w kraj dziki mieszkaniec północy,
Przyszedł i ludu Twego prawa hardo
Depcze z pogardą.

Lecz któż uwierzył znaiał się wyrodny,
Czci i imienia Polaka niegodny,
Który przed obcym despotą się modlił,
By kraj swój spodlił!

Miecz jego przodkom dany ku obronie,
Utopił zbrodzień w Matki własnej tonie,
A na swych braci, na lud ponękaną,
Włożył kajdany.

Żołnierz nie liczbą wielki, ale męstwem,
Okrył się sławą, pamiętnem zwycięstwem,
Nie bronią ani męstwa swego wadą,
Lecz poległ zdradą.

Boże, patrz na tę postać swego ludu,
Tu Twej liłości, Twego trzeba cudu!
Wszakże nas Twoja ręka, wielki Boże,
Wydźwignąć może!

A gdy Cię wzruszą nasze losy srogie,
Chowaj Kościuszki życie wszystkim drogim,
On jeden pęta haniebne z nas zrzuci,
I wolność wróci.

² Zacytowano za: https://pl.wikisource.org/wiki/Pie%C5%9B%C5%84_z_1792_roku

**W takim przypadku domagałbym się jedynie spłaty zaciągniętych długów
i zapewnienia przyszłości mej rodzinie i służącym.
Wiele pomagając innym, mało uczyniłem dla swoich.³**

List Stanisława Augusta Poniatowskiego do Katarzyny II (25 stycznia 1793)⁴

Pani siostrze,

Uczyniwszy zadość wszystkiemu, czego żądała ode mnie Wasza Cesarska Mość, jeszcze w swoim ostatnim liście z 26 sierpnia 1792 złożywszy swój los w jej ręce, w milczeniu oczekuję czynów jej wspaniałomyślności.

Jakiegokolwiek są me troski i niedostatki, tłumię swoje skargi, mówiąc sobie: *Cesarzowa nie zignoruje tego, co się tutaj wydarzyło...* Zechce, więc postawić tamę mym cierpieniom, pośród których będziemy szukali ukojenia w jej rozmyślaniach nad naszym losem. Lecz gdybym zachował milczenie po deklaracji pruskiej z 16 stycznia 1793, uchybiłbym prawdzie i powinnościom mojego majestatu. Dla wydania sądu o tym, co rzeczywiście zawiera rzeczona deklaracja: o naruszeniu przez nas terytorium pruskiego, o rzekomym istnieniu u nas klubów jakobińskich, przywołałbym tylko Waszą Cesarską Mość, by zobaczyła, do jakiego stopnia te podejrzania są pozbawione podstaw. Pani, jeżeli jeszcze inne wojska oprócz przebywających w Polsce wojsk rosyjskich wejdą na nasze go kraju będziemy się uważali za zgubionych.

Niech będzie mi wolno powtórzyć dzisiaj, że jeśli Wasza Cesarska Mość ukróciłaby smutną niepewność naszego teraźniejszego położenia, przywiązując nas do swego imperium trwałym więzłem, zapewniającym integralność naszego terytorium i nasz godny żywot, zyskałaby Pani oddane sobie królestwo, co więcej zjednałaby sobie na zawsze cały naród, przez najświętsze wyrazy wdzięczności, do czego przekonuje go jego własny interes.

Pani, zechciej pamiętać, jakim szczęściem byłoby dla mnie, po Twojej uprzedniej zgodzie, zdjęcie korony. Jeśli zaś dziś, sądy powzięte przeciwko mej osobie, stałyby na drodze do szczęścia mojego narodu, dłużej nie wahałbym się nad zapłatą takiej ceny by się dla niego poświęcić. W takim przypadku domagałbym się jedynie spłaty zaciągniętych długów i zapewnienia przyszłości mej rodzinie i służącym. Wiele pomagając innym, mało uczyniłem dla swoich.

Rozporządzi Pani resztą dni (prawdopodobnie już niedługich) tego, który pozostaje Jej najszczerzej oddany, etc. etc.

³ Nadtytuł (według własnego wyboru) pochodzi z końcowej części listu króla Stanisława Augusta Poniatowskiego do Katarzyny II – według poniższego przypisu.

⁴ Zacytowano za:
[https://pl.wikisource.org/wiki/List_Stanis%C5%82awa_Augusta_Poniatowskiego_do_Katarzyny_II_\(25_stycznia_1793\)](https://pl.wikisource.org/wiki/List_Stanis%C5%82awa_Augusta_Poniatowskiego_do_Katarzyny_II_(25_stycznia_1793))

**Hymn państwowy Rzeczypospolitej Polskiej
„Mazurek Dąbrowskiego”^{5 6}**

Słowa napisał (w mieście Reggio nell'Emilia) w 1797 r. Józef Wybicki (1747-1822). Melodia – autor nieznan. **Wyluszczone** wersy w których najczęściej popełniane są błędy językowe. **Pierwsze publiczne wykonanie odbyło się 20 lipca 1797 r. na rynku w Reggio nell'Emilia** – miasto w północnych Włoszech (Reggio nell'Emilia – nazywane też Miastem Trzech Kolorów (Città del Tricolore), od barw włoskiej flagi – zielono-biało-czerwonej, którą też w roku 1797 po raz pierwszy tam wyeksponowano.

Jeszcze Polska nie zginęła,
Kiedy my żyjemy.
Co nam obca przemoc wzięta,
Szablą odbierzemy.

Marsz, marsz Dąbrowski,
Z ziemi włoskiej do Polski.
Za twoim przewodem
Złączym się z narodem.

Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę,
Będziem Polakami.
Dał nam przykład Bonaparte,
Jak zwyciężać mamy.

Marsz, marsz ...

Jak Czarniecki do Poznania
Po szwedzkim zaborze,
Dla ojczyzny ratowania
Wrócim się przez morze.

Marsz, marsz ...

Już tam ojciec do swej Basi
Mówi zapłakany –
Słuchaj jeno, pono nasi
Biją w tarabany.

Marsz, marsz ...

⁵ Tekst oraz zasady zachowywania się przedrukowano z broszury Hymn Polski ze strony Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku za: https://www.gdansk.uw.gov.pl/attachments/article/2051/broszura_Hymn.pdf

⁶ **Zasady zachowywania się w trakcie wykonywania Hymnu Państwowego**

Podczas wykonywania lub odtwarzania hymnu państwowego obowiązuje zachowanie powagi i spokoju. Osoby obecne podczas publicznego wykonywania lub odtwarzania hymnu stoją w postawie wyrażającej szacunek. Mężczyźni w ubraniach cywilnych – zdejmują nakrycia głowy. Osoby w umundurowaniu obejmującym nakrycie głowy, niebędące w zorganizowanej grupie – oddają honory przez salutowanie. Poczty sztandarowe podczas wykonywania lub odtwarzania hymnu oddają honory przez pochylenie sztandaru.